

Energiateollisuus ry:n suosittamat

ALUEVERKON LIITTYMISEHDOT ALE 2006

- A. Yleistä ja sopimuksen tekeminen
- B. Liittäminen ja liittymän käyttö ja kunnossapito (tekninen osa)
- C. Viivästys, sopimusmuutokset, sopimuksen päättäminen

A. Yleistä ja sopimuksen tekeminen

1. Liittymisehtojen soveltaminen

- 1.1. Alueverkko on nimellisjännitteeltään 110 kilovoltin sähköverkko, joka ei kuulu kantaverkonhaltijan vastuulle.
- 1.2. Nämä ehdot liitetään liittymissopimukseen, joka koskee sähkönkäyttö tai -tuotantopaikan liittymistä alueverkkoon
- 1.3. Näistä ehdoista verkonhaltija ja liittyjä voivat sopia toisin.
- 1.4. Liittyjä vastaa siitä, että liittyjän verkkoon suoraan tai välillisesti liittyvän kolmannen osapuolen sähköverkko ja siihen liittyvät laitteet täyttävät nämä liittymisehdot.
- 1.5. Liittymissopimuksella liittyjä ja verkonhaltija sopivat liittyjän verkon, sähkönkäyttö tai -tuotantopaikan ja verkonhaltijan sähköverkon välisestä siirtoyhteydestä.
- 1.6. Liittymällä tarkoitetaan liittyjän oikeutta liittymissopimuksessa yksilöidyssä paikassa liittyä alueverkkoon sekä sopijapuolten sähkölaitteistojen välistä rajapintaa. Liittymän koko määritellään sovittavan tilaustehon mukaan.
- 1.7. Järjestelmävastaavalla tarkoitetaan kantaverkonhaltijaa, jonka sähkömarkkinaviranomainen on asettanut järjestelmävastuuseen.

2. Liittymissopimuksen tekeminen ja liittymismaksu

- 2.1. Liittymissopimus tehdään sopijapuolten välillä toistaiseksi.
- 2.2. Liittymissopimus ja siihen mahdollisesti tehtävät muutokset tehdään kirjallisesti.
- 2.3. Liittymissopimus muodostuu yksilöllisesti sovitusta sopimusehdoista ja yleisistä sopimusehdoista. Sopimusta tulkittaessa otetaan asiakirjat huomioon seuraavassa järjestyksessä:
 - 1) liittymissopimus liitteineen ja
 - 2) sopimuksen tekohetkellä voimassa olevat yleiset liittymisehdot (ALE).
- 2.4. Liittyjä maksaa verkonhaltijalle voimassa olevien liittymismaksuperusteiden mukaisen liittymismaksun. Liittymismaksun suuruus määritellään liittymissopimuksessa. Liittymissopimuksessa tulee mainita, palautetaanko liittymismaksu tai osa siitä sopimuksen päättyessä.
- 2.5. Liittymismaksu on liittymäkohtainen.
- 2.6. Liittyjä maksaa liittymään tehtävistä muutos- ja perusparannustöistä aiheutuvat kustannukset liittymissopimuksessa sovittavien maksuperusteiden mukaisesti.
- 2.7. Verkkojen rinnankäytöstä tai saarekekäytön ehdoista sovitaan aina erikseen.
- 2.8. Loissähkön toimituksen käytännön toteutuksesta ja ehdoista sovitaan erikseen.

B. Liittäminen ja liittymän käyttö ja kunnossapito

3. Liittämiskohta ja liittäminen

3.1. *Liittämiskohta* on alueverkon ja liittyjän sähkölaitteistojen välinen kohta (omistusraja) jollei toisin ole sovittu. Liittämiskohta määritellään liittymissopimuksessa.

3.2. Verkonhaltija liittää (kytkee) liittyjän sähkölaitteistot verkkoonsa, kun liittymissopimus on voimassa ja liittyjä vakuuttaa liittymän ja sähkölaitteistonsa täyttävän yksilöllisesti sovitut ja näissä ehtoissa mainitut edellytykset. Liittämisaikakohdan muuttamisesta (esimerkiksi liittyjän rakennustyön aikataulumuutosten takia) tulee sopia toisen sopijapuolen kanssa hyvissä ajoin.

3.3. Jos sopijapuolen tietoon tulee ennen liittämistä seikka, joka estää liittämisen sovittuna ajankohtana, tästä on ilmoitettava välittömästi toiselle sopijapuolelle liittämisaikakohdan yhdessä tehtävää tarkistamista varten.

4. Liittämisen edellytykset

4.1. Verkonhaltija antaa liittyjälle tarpeelliset tiedot liittymän suunnittelua varten.

4.2. Liittyjä antaa verkonhaltijalle tarpeelliset tiedot liitettävistä sähkölaitteista ja järjestelmistä sekä sähköverkon käyttötavasta. Liittyjä toimittaa ennen liittämistä verkonhaltijalle verkkokaavion ja pääkaavion tai vastaavan selvityksen, josta käy ilmi sähkölaitteistot nimellisarvoineen ja tiedot relesuojauksesta asetteluineen. Liittyjä toimittaa lisäksi järjestelmävastaavan edellyttämät tiedot.

4.3. Liityntää suunniteltaessa tai olemassa olevaa muutettaessa verkonhaltija ja liittyjä sopivat etukäteen ohjaus-, valvonta- ja mittausratkaisut liittymiskohdassa siirtyvän sähkön toimittamiseksi ja mittaamiseksi.

4.4. Liittyjän tulee varata tarvittavia mittauksia varten riittävät tilat mittalaitteille, tarvittavat apusähkösyötöt ja mittamuuntajat johdotuksineen sekä viestiyhteyden liitännät..

4.5. Sopijapuolet sopivat sähkönsiirtoa varten tarvittavien sähkölaitteistojen ja –johtojen sijoittamisesta ja rakentamisesta liittyjän omistamiin tai hallitsemiin tiloihin ja maa- ja vesialueille.

4.6. Liittymisjohdolle tulee olla viranomaisen myöntämä rakennuslupa.

5. Liittymisjohto

5.1. 110 kilovoltin avojohdot on varustettava ukkosköysillä ja rakennettava puuvarmoiksi. Avojohtot on vuoroteltava erikseen sovittavia lyhyitä johtoja lukuun ottamatta. Muista liittymistavoista sovitaan tapauskohtaisesti erikseen.

5.2. 110 kilovoltin liittymisjohdon on oltava erotettavissa alueverkosta erottimella tai katkaisijalla erikseen sovittavia lyhyitä avojohtoja lukuun ottamatta. Kun liitettävä johto liittyy kaksoisvoimajohtoon, on liityntäerottimet varustettava asiakkaan toimesta alueverkon puolelta maadoituserottimin turvallisuuden ylläpitämiseksi.

6. Laitteistovaatimukset

6.1. Sopijapuolet vastaavat siitä, että sen hallinnassa olevat sähkölaitteistot täyttävät voimassa olevat lait ja sen nojalla annetut säädökset ja määräykset.

6.2. Sähköön laadun ja käyttövarmuuden takaamiseksi sopijapuolten sähkölaitteiden on täytettävä soveltuvat standardit ja yleisesti hyväksytyt suositukset.

6.3. Liittyjän tulee ottaa huomioon laitteistonsa suunnittelussa sähköverkon vikojen aiheuttamat lyhytaikaiset jännitekuopat, jännitteen häviäminen ja jälleenkytkentöjen vaikutukset. Liittyjän tulee ottaa huomioon häiriöiden vaikutukset verkkoonsa liittyvien muiden osapuolien sähkölaitteistoihin.

6.4. Verkonhaltijalla on oikeus tarkastaa liittymän osalta liittyjän sähkölaitteisto ja siihen myöhemmin tehtävät muutokset ennen käyttöönottoa ja perustellusta syystä myöhemminkin.

Liittyjällä on vastavuoroisesti oikeus tarkastaa alueverkon sähkölaitteistot liittymän osalta.

6.5. Tuotantolaitoksen on täytettävä järjestelmävastaavan tuotantolaitoksille (voimalaitoksille) asettamat, liittymishetkellä voimassa olevat järjestelmätekniset vaatimukset, joissa on esitetty vaatimukset esimerkiksi jänniteensäätöominaisuuksille ja häiriökestoisuudelle.

6.6. Tuotantolaitoksen haltija, liittyjä ja alueverkonhaltija sopivat tarvittaessa erikseen normaalitilanteen jännitesäädöstä ja loissähkön tuotannosta.

7. Sähköverkkojen ja -laitteistojen suojaus

7.1. Liittyjän ja alueverkon suojauksen on toimittava yhdenmukaisesti ja selektiivisesti. Sopijapuolet vastaavat omistamiensa katkaisijakenttien suojalaitteiden toimintakunnosta. Sähkölaitteiston haltija vastaa suojauksen tarkoituksenmukaisuudesta ja asettelujen määrittämisestä. Verkonhaltija antaa tarvittaessa teknisiä tietoja ja ohjeita liittynnän ja alueverkon yhteensovittamisesta.

7.2. 110 kV johdon varrelle liittyvä tuotantolaitos on varustettava eroonkytkentäreleistyksellä, joka erottaa tuotantolaitoksen sähköverkosta pikajälleenkytkennän jännitteettömänä väliaikana.

Runkojohdon suojareleistus on oltava varustettu tahdissaolovalvojalla.

7.3. Liittyjän tulee huolehtia siitä, ettei poikkeuksellinen jännite tai taajuus eikä jännitteen häviäminen aiheuta vahinkoa liittyjän tai kolmannen osapuolen laitteistoille. Liittyjän on varustettava sähkölaitteistonsa yli- ja alijännitesuojauksella sekä sähkölaitteiston vaatiessa myös taajuussuojauksella.

8. Liittymän käyttö, varasyöttö ja kunnossapito

8.1. Sopijapuolet vastaavat hallinnassaan olevien sähkölaitteistojen toimivuudesta, kunnosta ja käytöstä.

8.2. Sopijapuolet hoitavat ja käyttävät sähkölaitteistojaan siten, ettei sähkönsiirto tai sähköjärjestelmän käyttö häiriinny tarpeettomasti eikä muille verkkoon liittyjille aiheudu yleisesti sovittujen standardien tai suositusten rajoja ylittäviä haittavaikutuksia tai häiriöitä.

8.3. Vika- ja huoltotilanteiden vaatimasta varasyötöstä sovitaan erikseen.

8.4. Verkonhaltijalla on oikeus päästä liittyjän tiloissa oleville mittalaitteille sekä liittyjän omistamalle sähkölaitteistolle, jonka avulla voidaan muuttaa alueverkon kytkentätilannetta. Jos verkonhaltijan hallinnassa olevaa sähkölaitteistoa on liittyjän tiloissa tai alueella, liittyjän on järjestettävä verkonhaltijalle sopijapuolten hyväksymällä tavalla korvauksetta viivästyksen pääsy mm. huolto-, tarkistus-, vianselvitys- tai korjaustöitä varten vuorokaudenajasta riippumatta.

8.5. Sopijapuolilla on oikeus kustannuksellaan liittää käytönvalvontajärjestelmänsä käytön kannalta tarpeelliset laitteet. Sopijapuolet sopivat yksityiskohdista erikseen.

C. Viivästys, sopimusmuutokset, sopimuksen päättäminen

9. Liittymän kytkemisen viivästys

9.1. Jos liittymän kytkeminen viivästyy verkonhaltijasta johtuvasta syystä, liittyjällä on oikeus *viivästyssakkoon*, mikäli siitä on erikseen sovittu. Oikeutta viivästyssakkoon ei ole, jos verkonhaltija osoittaa, että viivästys johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.

9.2. Liittyjällä on oikeus *korvaukseen vahingosta*, jonka hän kärsii verkonhaltijan aiheuttaman viivästyksen vuoksi, jollei verkonhaltija osoita, että viivästys johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa. Vahingonkorvauksessa otetaan sitä vähentävänä tekijänä huomioon mahdollisesti maksettavat tai maksetut viivästyssakot. Vahingonkorvaus on kuitenkin enintään

liittymismaksun suuruinen, ellei verkonhaltija ole syyllistynyt tahallisuuteen tai törkeään huolimattomuuteen.

9.3. Jos viivästys johtuu henkilöstä, jota verkonhaltija on käyttänyt apunaan sopimuksen täyttämiseksi, verkonhaltija vapautuu vahingonkorvausvelvollisuudestaan vain, jos myös mainittu henkilö olisi edellisen kohdan mukaan vapaa vastuusta.

9.4. Liittyjällä on oikeus saada korvaus välillisestä vahingosta vain, jos viivästys aiheutuu verkonhaltijan puolella olevasta törkeästä huolimattomuudesta tai tahallisuudesta.

9.5. Välillisenä vahinkona pidetään:

1) ansion menetystä, joka liittyjälle aiheutuu viivästyksen tai siitä johtuvien toimenpiteiden vuoksi;

2) vahinkoa, joka johtuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta;

3) käyttöhyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, sekä muuta siihen rinnastettavaa olennaista haittaa; ja

4) muuta samankaltaista vaikeasti ennakoitavaa vahinkoa.

9.6. Jos liittyjä ilmoittaa puolellaan olevasta viivästyksestä niin myöhään, että verkonhaltija on jo ehtinyt aloittaa liittämiseen liittyvät työt, liittyjä korvaa verkonhaltijan viivästyksen vuoksi tarpeellisista toimenpiteistä sekä hyödyttömiksi käyneistä tarpeellisista toimenpiteistä aiheutuneet kulut.

10. Liittymän ylläpito

10.1. Jos liittyjä haluaa pitää liittymissopimuksen voimassa, vaikkei verkkopalvelua koskevaa sopimusta olekaan voimassa, hänen on korvattava verkonhaltijalle liittymän ylläpidosta aiheutuvat kustannukset erillisen sopimuksen perusteella.

10.2. Liittymän ylläpitoa koskevan sopimuksen tekemisestä kieltäytymistä pidetään liittyjän olennaisen sopimusvelvoitteen rikkomisena. Sama koskee mainitun sopimuksen mukaisten maksujen olennaista laiminlyöntiä.

11. Sopimuksen muuttaminen ja tietojen antaminen

11.1. Sopijapuolet voivat yhdessä sopia yksilöllisen liittymissopimuksen muuttamisesta.

11.2. Sähkönkäytön tai -tuotannon muuttuessa liittymissopimuksessa määriteltyä liittymän kokoa (tilaustehoa) tai rakennetta voidaan muuttaa. Liittymän koon muuttamisesta tehdään uusi liittymissopimus tai erillinen sopimus, johon sovelletaan näitä liittymisehtoja. Liittyjä maksaa verkonhaltijalle liittymän muutoksen vaikutuksista aiheutuvat kustannukset.

11.3. Liittyjä antaa tiedot muutoksista riittävän ajoissa verkkovaikutusten selvittämiseksi ja mahdollisesti alueverkkoon tarvittavien muutosten toteuttamiseksi ja sopii verkonhaltijan kanssa toimenpiteistä ja syntyvien kustannusten korvaamisesta.

11.4. Verkonhaltijalla on oikeus muuttaa sopimuksen ehtoja, jos muutos perustuu lainsäädännön muuttumiseen tai viranomaisen päätökseen, jota verkonhaltija ei ole voinut ottaa lukuun liittymissopimusta tehtäessä.

11.5. Verkonhaltijan on lähetettävä liittyjälle ilmoitus siitä, miten ja mistä ajankohdasta lukien sopimuksen ehdot muuttuvat ja mikä on muutoksen peruste.

12. Sopimuksen siirto ja päättäminen

12.1. Sopijapuolet saavat siirtää välisensä liittymissopimuksen kolmannelle osapuolelle toisen sopijapuolen kirjallisella suostumuksella.

12.2. Liittyjä voi *irtisanoa* sopimuksen päättymään silloin, kun sähkönmyyntisopimukset ja sähkön siirtopalvelusta tehdyt erilliset sopimukset eivät ole voimassa.

12.3. Sopijapuoli voi *purkaa* liittymissopimuksen välittömästi, jos:

- 1) toinen sopijapuoli on olennaisesti rikkonut liittymissopimukseen perustuvia velvoitteitaan eikä sopimusrikkomusta ole oikaistu toisen kirjallisesti ilmoittamassa kohtuullisessa määräajassa; tai
- 2) toinen sopijapuoli asetetaan konkurssiin

12.4. Verkonhaltija palauttaa liittyjälle palautuskelpoisen liittymismaksun.

12.4.1. Verkonhaltijalla on oikeus kuitata kuittausta koskevien yleisten säännösten mukaisesti palautettavalla liittymismaksulla liittyjältä olevat erääntyneet saatavansa sekä vähentää palautettavan liittymismaksun määrästä liittymisjohdon ja muiden liittyjien kannalta tarpeettomien sähkölaitteistojen mahdollisesta purkamisesta ja liittyjän verkosta erottamisesta aiheutuneet kustannukset.

13. Riitojen ratkaiseminen

13.1. Liittymissopimuksesta johtuvat erimielisyydet käsitellään liittymän sijaintipaikan käräjäoikeudessa ensiasteena, jollei toisin ole sovittu.